

Детска градина № 15 “Райна Княгиня”

гр. Перник, ул. “Георги Мамарчев” № 9

тел. 076/ 60 67 53, 0882 481 232

e-mail: raina.knqginq15@abv.bg , Булстат: 000381284

Приложение 1 към Правилника за дейността на ДГ № 15 „ Райна Княгиня“

**МОДЕЛ ЗА АДАПТАЦИЯ
НА ДЕЦАТА ПРИ ПОСТЪПВАНЕ
В ДГ № 15“РАЙНА КНЯГИНЯ“**

Неразделна част от Правилника за дейността на детската градина съгласно чл.39, ал.2 и ал.3 от Наредба №5 /02.10.2020г.

Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детска градина ДГ №15 „Райна Княгиня“ е предназначен за родителите, медицинските и педагогически специалисти, които работят с деца в група на детска ясла и първа група в детската градина.

ЦЕЛИ:

1.Разработване и прилагане на модел на адаптация на децата от първа възрастова група в условията на детската градина, който включва набелязани действия дейности за ефективно сътрудничество между учители и родители за осигуряване на плавен преход от семейна към среда на детската градина и гарантира пълноценно физическо и психическо благополучие на детето.

2.Активно взаимодействие между детската градина и родителите за постигне бърза и безболезнена адаптация на новопостъпващото дете, чрез уеднаквяване подходите и обогатяване знанията на възрастните за особеностите в развитието на детето в ранна възраст.

ЗАДАЧИ:

1. Изграждане на партньорски взаимоотношения между учители и родители от приемането и записването на детето в детската градина за постигане на ефективна родителска общност.
2. Изграждане на подкрепяща, приемна и безопасна среда за децата от ясла и първа възрастова група, която стимулира развитието на двигателни, речеви, социални и игрови умения.

Методи: наблюдение, анкети, беседи, консултация.

Очакван резултат:

1. Моделът за адаптация да направи по-уверени и спокойни не само детето, но родителите и персонала.

В този специален момент, повече от всякога, детето се нуждае от нашето себеотдаване и посвещаване в името на неговото щастие.

Проблеми и особености на адаптацията на детето в условията на образователната институция.

Детето пристига за първи път в детската градина. Адаптацията му в новите условия протичат често доста болезнено. Започва сериозна промяна на всички негови представи и отношения с хората, влезли в неговия свят. Тази рязка смяна на условията може да бъде съпроводена с повишаване на тревожността у детето, понижаване на речевата активност, игровата активност и често дава отражение на неговото здраве.

Проблемът на адаптацията – е основен проблем в живота на детето. Преди всичко проблема в адаптацията е свързан с несъответствие с особеностите на новите изисквания в характеристиката на детската група по различни показатели, например по нивото на развитие на познавателната сфера и изоставане при формирането на хигиенни навици. Тук намира своето място и попадане в ситуации на несъответствия при храненето в ДГ, което се различава от храненето на детето в домашни условия.

Необходими условия за успешна адаптация

1. Сътрудничество и координация на усилията на педагогическия и непедagogическия персонал в детската градина.
2. Създаване на възможност за участие на родителите в живота на детето в новите условия на средата.
3. Установяване личен контакт и доверие с всяко дете, проява на индивидуална работа и оказване на помощ.

4. Установяване на ежедневни ритуали при посрещане и изпращане на всяко дете.
5. В процеса на общуване да се създават традиции в груповите взаимоотношения, които способстват за обединение на ниво група.
6. Системно поддържане интереса на детето в дейностите, формиране на увереност, развиване на самостоятелност и инициативност.
7. Използване на индивидуален подход към адаптацията на всяко дете към условията на детската градина (индивидуални наблюдения за степента на адаптация).
8. Съгласуване на действията между родители и учители; сближаване на подходите към детето в семейството и детската градина.
9. Създаване за детето на обстановка на психологически комфорт; радост; внимание; доброжелателност; увереност; чуваемост.
10. Необходимост от съобразяване с индивидуалните особености на всяко дете.
11. Формиране на навици за адекватни форми на общуване към възрастни и връстници.

Етапи на работа на педагогическите и медицинските специалисти с децата в периода на адаптацията

Работата на учителят с новопостъпилите деца, особено в етапа на формиране на детската група, се свежда до наблюдение на дейността и поведението на новопостъпилото дете в различните отрязъци от време.

1. Запознанство.

Детето, постъпващо в детската градина, съвместно с родителите се запознава с учителите, групата, условията и режима.

2. Индивидуален режим.

За детето се установява режим на посещение. Най-добрият вариант е включване на детето в цялостната организация на деня. В отделни случаи,

през първите дни родителите оставят детето до обяд, като постепенно продължителността на посещението в ДГ се увеличава.

3. Съставяне на схема за индивидуална психолого-педагогическа помощ.

Педагозите отбелязват своите наблюдения на адаптацията на всяко дете в групата .

Адаптацията е строго индивидуален процес за всяко дете и за неговите родители. С цел изясняване на проблема психолози и педагози стигат до извода, че този период преминава през три основни степени:

Степен на адаптация

1. Лека степен: До 20 дни от пребиваването на детето в детската градина то спи, храни се, не се отказва от контакти с връстници и възрастни, само търси контакт.

2. Средна степен: Поведенческите реакции се възстановяват към 30-я ден от първото посещение в детската градина. Нервно-психическото развитие леко се забавя, понижава се речевата активност.

3. Тежка степен: Поведенческите реакции се възстановяват към 60-я ден от първото посещение в детската градина. Нервно-психическото развитие леко се забавя, понижава се речевата активност.

Крайт на адаптационния период идва, когато:

- Детето се храни с апетит;
- Бързо заспива;
- Общува емоционално с околните;
- Играе;
- Детето се разделя самостоятелно и в добро настроение с родителя /възрастните/.
- По време на престоя в детската градина детето е спокойно. Може често да задава въпроси „кога и дали“ ще го вземат, но това са въпроси, с които то очаква да бъде потвърдена неговата сигурност.

- По време на занимания и игри разказва спокойно за своите родители.
- При тръгване от детската градина разказва с удоволствие какво се е случило там.

За определяне на една или друга форма на адаптация се посочват обикновено следните основни критерии:

- Емоционално състояние на детето;
- Отношението му към възрастните;
- Отношението му към връстниците;
- Състояние на съня и апетита;
- Честота и продължителност на острите заболявания;

Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина задължително включва краткосрочно присъствие на родителите в детската градина. Продължителността на присъствието на родителите, както и дейностите, в които могат да участват, се определят предварително на индивидуални срещи между учителите/медицинските специалисти и родителите.

Препоръки за детето:

- Може да посещава в началото (1-2 седмици) само определени моменти от дневната организация за 1 час, постепенно времето да се увеличава и да се включват нови моменти;
- Целодневният престой да е по-кратък за детето в период на адаптация;
- Да наблюдава предварително и за кратко игрите на другите деца в групата и на двора;
- Да е приучено да ползва гърне и /или тоалетна; да дава сигнали за уриниране и дефекация;

- Да има елементарни умения да държи лъжица;
- Да консумира разнообразно приготвена храна - в трикомпонентно обедно меню;
- Ползването на биберон да се преустанови поради липса на необходимите хигиенни условия за биберон в детската градина;
- Да пие от чаша;
- Да има опит за общуване и в непозната среда /в градинки, паркове с деца и възрастни/;
- Да седи на детско столче;
- Да е дружелюбно към другите деца, да споделя играчки;
- Да прибира играчки на определените места в групата;
- Да е запознато със занималнята, дворната площадка в детската градина, дори с персонала;
- Да изпълнява указания на възрастните;
- Детето има нужда от твърди граници и правила, за да се адаптира бързо. По този начин то се чувства сигурно и спокойно, че не е сбъркало, че не е допуснало грешка;
- Да наблюдава режимни моменти;
- Да се щади емоционалното му състояние.

В детството емоционалното съзнание се обогатява, усвояват се ускорено ключовите емоционални умения, формира се основата на емоционалната грамотност, динамизира се връзката между емоционалното развитие и емоционалната интелигентност като цяло и се очертава формиращата се индивидуалност на детето.

Персоналът в детската градина:

- Възприема детето като най-висша ценност;
- Подкрепя, насърчава, поощрява и стимулира детето в цялостната му дейност и поведение;

- Посреща и приема детето с положително настроение, вежливо, учтиво, като съсредоточава вниманието си главно към него, създава у детето усещане за сигурност и спокойствие;
- Запознава се с детето, запознава децата помежду им;
- Подготвя предварително средата в групата за игра и занимания по избор на децата;
- Определя лично пространство, надписано за всяко дете - места на масите за хранене и обучение, легло, гардероб, като запознава децата и родителите с тях; Запознава детето с обстановката и обяснява предназначението на отделните помещения, материали, пособия;
- Провежда организацията на учебния ден, като се съобразява с желанията на децата, потребностите им и осигурява разнообразие на дейности – образователни, възпитателни, почивка, игри и други основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- Подкрепя и подпомага всяко дете, когато изпитва затруднения или несигурност;
- За по-бърза адаптация на децата, при необходимост се допуска родител в групата за отделни моменти –на прием, закуска, обяд, приспиване на детето;
- Не се допускат травми и наранявания, както от предмети, така и чрез агресивно поведение: хапане, удряне, блъскане, щипане и други физически форми на агресия между децата;
- Поддържа се спокойна и приятна атмосфера за децата от персонала, без напрежение;
- Използва се цялата налична материално-техническа база - аудио-визуална техника, играчки, учебни и познавателни книжки за интересно, забавно и развиващо пребиваване на детето в детската градина;
- Не се допуска грубост, тревоги, наказания, безразличие и безучастие при проблеми на децата;
- Децата не се оставят без надзор,

- На родителите се дава своевременно и ежедневно информация и консултиране за адаптирането, постиженията и поведението на детето;
- Персоналът няма роля на майка, на баба. Те са служебни лица изпълняващи трудови задължения по длъжностна характеристика; спазват професионална етика и отговорности произтичащи от длъжностите и съобразно със закона.

Всяка адаптация изисква време и ако за едно дете е достатъчна седмица, за друго може да е необходим месец и повече. Продължителността на адаптацията зависи и от характера на детето, семейната обстановка, здравословното състояние, методите и подходите, които учителите и др. специалисти избират по своя преценка.

Екипът на ДГ №15 „Райна Княгиня“ който е от квалифицирани специалисти, предприема дейности, които да благоприятстват периода на адаптация на детето, а именно:

1. Непосредствено участие на родителите в периода за безболезнен преход от семейната среда към условията на ДГ №15 „Райна Княгиня“
2. Свободен график по време на предстоя на детето в ДГ;
3. Поетапен прием на децата в детската група;
4. Подкрепа на детето по отношение на навиците му през първоначалния етап на адаптация;
5. В зависимост от адаптивната способност на детето, родителя може да престоява в детската група до постигане на желаното поведение и адаптация, за безболезнен преход от семейната среда към условията на ДГ;
6. През първия месец ежедневен мониторинг по отношение на здравето и психо-емоционалното състояние на детето;
7. Провеждане на системни образователни мероприятия на педагозите и възпитателите с родителите;

Цялостният процес на адаптация трябва да се съпътства от редица специализирани дейности на екипа на детската градина, които да благоприятстват неговото протичане.

ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛТА:

№	Дейности	срок	отговорник
1.	Родителска среща за обсъждане на проблеми свързани с адаптацията на детето в детската градина с ОС и набелязване мероприятия съвместна дейност.	м.септември	Директор, учители по групи
2.	Анкетни. По резултатите от проведената анкета с родителите се определят семействата на децата с повишена тревожност. Данните от анкетата помагат на учителите да планират подходяща консултация с тях.	м. септември	учители по групи
3.	Индивидуални разговори и консултации с родители, касаещи конкретното дете.	октомври	учители по групи
4.	Специално организирани родителски срещи за набелязване съвместна дейност свързана с адаптацията на децата.	м. октомври	директор, учители

5.	Индивидуален подход при деца срещнали изключително затруднение при преодоляване на промяната.	ежедневен	учители
6.	Семинар на тема: „Адаптация и приемственост в ранното детство”.	м. ноември	главен учител
7.	Консултация.	ежедневен	учители
8.	Информация на таблото на групата и в електронната група в месинджър или вайбър.	При необходимост	учители
9.	Родителят може да престоява в детската група до постигане на желаното поведение и адаптация, за безболезнен преход от семейната среда към условията на ДГ;	При предварително направен график с учителите на групата.	Учители и родители

ФИНАЛИЗИРАНЕ НА ПЕРИОДА ЗА АДАПТАЦИЯ

- ❖ Да не забравяме, че темповете на адаптацията са различни за всяко дете. Нужно е да бъдем последователни, да вложим търпение и разбиране към детето.

- ❖ Адаптацията е приключила след като детето е приело служителите, децата и средата. Възможно е при сутрешният прием, детето да протестира, но при влизане в групата се чувства комфортно.
- ❖ Родителят посещава детската градина след предварителна уговорка с учителите/медицинските специалисти на групата. За престоя в детската ясла/градина, родителят е необходимо да си осигури чисти обувки (маска, кълцани).

Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към ДГ №15 „Райна Княгиня“ е неразделна част от Правилника за дейността на детската градина, приет е на заседание на педагогическия съвет по Протокол № 1 от 16.09.2024г.